



## TALHA APAK

Yeminli Mali Müşavir (YMM)  
talha.apak@paradergi.com.tr

*Suç gelirlerinin aklanmasına, terörün finansmanının önlenmesine ve vergi uygulamalarındaki aksaklıkların giderilmesine dair tedbirler açısından, kayıtlardaki görünür sahiplerin veya yükümlülerin yanı sıra gerçek sahipler ve yükümlülerin tespitine yönelik yeni bir uygulama başlıyor. Ancak, ciddi eleştiri ve beklentiler de var...*

## Gerçek kişinin gerçek faydalanıcısı aranacak!

**TEMEL** olarak suç gelirlerinin aklanması, terörün finansmanı gibi tehditlerle mücadele etmek için belirlenen uluslararası standartların bir tanesi de gerçek faydalanıcının belirlenebilmesidir. 13 Temmuz 2021 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak aynı gün yürürlüğe giren 529 Seri No.lu VUK GT ile gerçek faydalanıcıya ilişkin bildirim yükümlülüğü ülkemizde de hayatımıza girmiş bulunuyor. Kaldı ki, Mali Eylem Görev Gücü (Financial Action Task Force – FATF) tarafından ülkemize yapılan eleştirilerden bazıları da bu konu hakkındadır.

### YASAL MEVZUAT (MASAK&GİB)

**Türk mevzuatına göre gerçek faydalanıcı:** Yükümlü nezdinde adına işlem yapılan gerçek kişi, tüzel kişi veya tüzel kişiliği olmayan teşekkülleri kontrolünde bulunduran ya da bunlara ait hesap ya da işlemin nihai faydalanıcısı durumunda olan gerçek kişi veya kişiler olarak tanımlanmıştır. Mevzuatımız, “yükümlü” olarak tanımlanan finansal kuruluşlara ve diğer bazı meslek (serbest mali müşavirler ve serbest avukatlar) gruplarına yönelik birtakım yükümlülükler de getirilmiştir. İlgili mevzuat; daha önce Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK) tarafından, şimdi ise Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) tarafından uygulamaya konulan tebliğ ile yürürlüktedir.

**MASAK mevzuatı:** Söz konusu yükümlüler ve yükümlülüklerle dair usul ve esaslar, 18.10.2006 yılında yürürlüğe giren 5549 Sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun ve buna dayanılarak çıkarılan “Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine İlişkin Tedbirler Hakkında Yönetmelik (Tedbirler Yönetmeliği)” ve “Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine İlişkin Yükümlülüklerle Uyum Programı Hakkında Yönetmelik (Uyum Yönetmeliği) ile MASAK Genel Tebliği kapsamında düzenlenmiş bulunmaktadır.

**GİB mevzuatı:** Gelirlerin/servetlerin arkasındaki gerçek isimlerin bilinmesi vergi kaçakçılığı ile mücadele açısından büyük önem arz etmektedir. Küresel Forum ve vergi kaçakçılığıyla mücadele amacına yönelik olarak çalışmalar çerçevesinde ülkelerin uyması gereken uluslararası asgari standartlar oluşturulması hedeflenmiş olup, tüzel kişiliklerin ve tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin



gerçek faydalanıcısının bilinmesi hususu standardın unsurlarından biri olarak kabul edilmiştir. Bu kapsamda, tüzel kişiler ve tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin gerçek faydalanıcı bilgisinin güncel, tam ve doğru bir şekilde tespit edilebilmesi amacıyla gerçek faydalanıcının belirlenmesine ve bildirilmesine ilişkin olarak bildirim zorunluluğu getirilen mükelleflerin kapsamı, bildirim şekli, bildirimde bulunulacak dönem, bildirim verme zamanı, bildirim gönderilme usulü

ile uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasların belirlenmesine ilişkin 13/07/2021 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 529 Sıra Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile yeni ve önemli bir uygulamaya geçilmiş oluyor. Tebliğin uygulama esasları aşağıda özetlenmiştir.

### TEBLİĞİN UYGULAMA ESASLARI

#### Gerçek faydalanıcı bilgisi bildirimini verme zorunluluğu getirilenler:

Gerçek faydalanıcı bilgisi bildirimini, bildirim verme süresinin başladığı 1/8/2021 tarihi itibarıyla faal olan (tasfiye işlemi devam edenler dâhil);

a) Kurumlar vergisi mükellefleri,

b) Kollektif şirketlerde şirketi temsile yetkili kimse veya ortak, eshamsız komandit şirketlerde komandite ortaklardan biri ve adi ortaklıklar adına en yüksek ortaklık payına sahip kişi, Türkiye’de yönetim merkezi olan veya Türkiye’de mukim yöneticisi olan yabancı ülkede kurulmuş trust ve benzeri teşekküllerin yöneticileri, mütevellileri veya temsilcileri.

Ayrıca; 5549 Sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunun uygulanmasında yükümlü sayılan; finans kuruluşları, bağımsız denetim kuruluşları, spor kulüpleri, noterler, serbest avukatlar, serbest mali müşavirler.

#### Gerçek faydalanıcının belirlenmesi:

1) Tüzel kişilerde; a) Tüzel kişiliğin yüzde yirmi beşi aşan hissesine sahip gerçek kişi ortakları, b) Tüzel kişiliğin yüzde yirmi beşi aşan hissesine sahip gerçek kişi ortağının gerçek faydalanıcı olmadığından şüphelenilmesi veya bu oranda hisseye sahip gerçek kişi ortak bulunmaması durumunda, tüzel kişiliği nihai olarak kontrolünde bulunduran gerçek kişi ya da kişiler, c) (a) ve (b)